

Obět

Byl rok 1921 a nad ztichlou Prahou pomalu zapadalo slunce. Kapitán Jan Nebeský stál opřený o lampu pouličního osvětlení a kouřil před chvilkou ubalenou cigaretu. Tiše se pousmál do noci a odhodil nedopalek do kanálu. Zpozoroval, jak se na vzdáleném konci ulice objevil jeho kamarád a bývalý nadřízený major Filip Holý. „Honzo, kamaráde, tak jak se máš?“ volal na něj už z dálky Filip. Byla to zbytečná otázka, Filip moc dobře věděl, že Honzův život jde od desíti k pěti. Od té doby, co se před půl rokem vrátil z Ruska, šlo všechno do háje. Napřed zjistil, že jeho snoubenka, kterou v roce 1916 nechal doma a která mu slibovala, že na něj počká, si vzala už o půl roku později hrobníka. Jeho otec zemřel v devatenáctém roce a maminka ho následovala o půl roku později, o statek přišel, a z rodiny mu tak zbyl jen strýček, který ležel v Praze v nemocnici, odkud před chvílí Honza odešel.

Filip tohle všechno věděl, protože bez něj by Honza ani neměl kam složit hlavu a o něčem k jídlu ani nemluvě. Všichni mu říkali, že je hrdina, ale za to si člověk nic nekoupí. Když byl v Rusku a bojoval, držela ho naživu jen myšlenka na domov. Bojoval právě za něj - za něj a za republiku. „Filipe, víš, že to nestojí za nic, strejda už tu asi dlouho nebude, v nemocnici mi řekli, že bych měl začít dávat dohromady strejdovy záležitosti.“ Filip vytáhnul s kapsy tašky cigáro, jedno podal Honzovi a oběma připálil. „Co budeš dělat?“ zeptal se. „No zítra musím do Plzně za strejdovým právníkem a uvidím.“ „Zděláš aspoň něco?“ „To nevím, Filipe, vůbec jsem nad tím nepřemýšlel, strejda asi není chudej, když jsem byl malej, vždycky mi vozil dárek a čokoládu, ale myslím, že mi to dědictví moc nepomůže, táta vždycky říkal, že strejda furt pracuje, ale teď už byl pět let nemocnej.“ „No uvidíš zejtra, potřebuješ pučit na vlak?“ „Ne v pohodě ještě mi něco zbejvá.“ „Tak pojď, Magda na nás čeká s večeří.“

Druhý den všechno probíhalo neočekávaně hladce. Vlak jel na čas a za slabé tři hodiny Honza vystupoval v Plzni. Kancelář strýcova právníka našel hned a mírně ho překvapilo, že se jedná o nejprestižnější kancelář v Plzni, jak ho informoval pán, jehož se na nádraží ptal na cestu. V jednu už tedy vstupoval do předpokoje, kde na něj tázavě pohlédla mladičká sekretářka. Honza v jejích očích spatřoval obdiv před ním a před jeho legionářskou uniformou. Některé jeho kamarády tenhle obdiv těšil, ale Honzu spíše štvál a naplňoval smutkem nad tím, co všechno obětoval. „Dobrý den, přišel jsem za doktorem Krátkým.“ „A máte domluvenou schůzku?“ otázala se slečna. „Ne, jdu ohledně svého strýce Františka Nebeského.“ Honzu překvapilo, jak se po vyslovení jména jeho strýce najednou změnil výraz ve slečnině tváři a z uctivého, leč povýšeného, ve vstřícný až podlézavý. „Posaďte se, informuji doktora Krátkého o vašem příchodu.“ vyřkla a odešla do vedlejší kanceláře. Ještě než se Honza stihnul, posadit byla zpátky a uváděla ho do právníkovy kanceláře.

Následující den Honza vyrovnal své dluhy a vrátil Filipovy vše, co mu dlužil. Filip sice tvrdil, že to není třeba, ale Honza na tom trval. Jak zjistil, jeho strýc byl velmi bohatý, vlastnil akcie většiny velkých podniků v republice od Prazdroje, přes Škodu až po Baťu a svým jediným dědicem stanovil právě Honzu. O týden později tak Honza vystrojil strýci honosný pohřeb, kam přišli špičky tehdejší společnosti, až Honzu zarazilo, jak byl strýc známý, ale hlavně to, že se o tom doma nikdy nemluvalo. Následující půl rok si užíval strýcova majetku, koupil si velký byt v Praze a často k sobě zval své kamarády z legií. Po čase ho ale nic nedělání a život v přepychu začaly nudit, a tak uvažoval, co bude dál. Vzpomněl si při té příležitosti na navštívenku, kterou dostal na strýcově pohřbu. Na ten rozhovor si velmi dobře pamatoval: Stál v pronajatém salónku v Lucerně a zrovna děkoval řediteli Živnostenské banky, že dorazil na strýcův pohřeb, když k nim přistoupil postarší, vysoký, na kost vyhublý muž v dokonale padnoucím černé obleku. Když ho ředitel Preiss uviděl, chvatně se od Honzy odvrátil a přesunul se ke stolu s občerstvením. „Á, tak vy jste ten Františkův slavný synovec, hodně mi o vás vyprávěl, Váš strýc byl pyšný na Vaši službu vlasti.“ začal bez představení neznámý. „Moc děkuji, omlouvám se, ale ještě jsem neměl tu čest...“ „To mě nepřekvapuje, mě znají jen nemnozí. Jsem major Mojmír Soukup, což vám pravděpodobně nic neříká.“ „Vy jste byl člen italských legií, že?“ zeptal se Honza. „Ano a nadále sloužím našemu státu a říkám si, že člověka vašich kvalit naše vlast stále potřebuje a je škoda, že jste se rozhodl nesetrvat v její obraně.“ „Nevím o tom, že bych měl nějaké zvláštní schopnosti.“ „Takže mi chcete tvrdit, že nemluvíte plyně francouzsky, německy a anglicky a k tomu ještě obstojně rusky. Chcete tedy říct, že nejste dvojnásobný držitel Československého válečného kříže.“ V rozhovoru nastala krátká odmlka. Honza se v tu chvíli cítil trapně, nepřipadalo mu, že by si uznání zasloužil, na druhou stranu ale nemohl popřít, že je to pravda. „Rusky jsem se naučil až na frontě,“ odvětil tedy rozpačitě. „Ale stejně si myslím, že mě k ničemu nepotřebujete.“ „Dobře pokud si to někdy rozmyslíte, vyhledejte mě,“ odvětil Soukup, vtisknul mu do dlaně navštívenku a zmizel tak, jak se objevil.

Honza teď postával před budovou ministerstva národní obrany, v ruce žmoulal nezapálenou cigaretu a uvažoval nad tím, jestli byl dobrý nápad jít na tuhle schůzku. V tom se rozhoupal a rázným krokem nakráčel přímo na recepci, odkud byl poslán ke kanceláři majora Soukupa. Zaklepal a po vyzvání vstoupil. „Čekal jsem, kdy si přijdete.“ začal bez úvodu Soukup. „Jak jste ale věděl, že přijdu?“ „Člověk jako vy nikdy nevydrží zahálet dlouho, já to znám. Měl bych pro vás práci kapitáne. Tedy pokud jste opravdu přišel proto, že už vás večírky a zahálka omrzely.“ „Máte pravdu přesně, proto jsem přišel,“ odpověděl Honza. „Jak jste už asi zjistil, kapitáne, jsem zástupce velitele naší tajné služby a byl jsem pověřen zajištěním důležité akce ve jménu republiky. Potřebuji ale člověka dostatečně chytrého a obratného, který by celý úkol provedl. Jak asi víte, náš prezident je velmi svéhlavý člověk, jenž neustále odmítá dostatečnou

ochranku i přes to, že máme důkazy o několika skupinách, jimž je trnem v oku. Stále trvá na tom, že současná ochranka, jež se skládá ze Sokolů, je dostatečná. Vaším úkolem tedy bude na prezidenta tajně dohlížet, nikoliv neustále, na to máme jiné agenty, ale během jeho zahraničních cest. Vždy, když prezident vyrazí na nějakou cestu, dostanete zprávu dříve, abyste mohl vše zajistit a již předem vyřešit případné problémy.“ V tom Honza skočil majorovi do řeči: „Vy děláte, jako kdybyste věděl, že to přijmu.“ „Já to také vím, kapitáne,“ odpověděl Soukup s přezíravým úsměvem.

S odstupem dvou let si Honza musel přiznat, že major Soukup měl pravdu, bylo jasné, že tu práci přijme. Během těch dvou let toho nikdy nelitoval, ani když kvůli práci opouštěl svou ženu a právě narozeného syna. A jak si uvědomil, nelituje toho ani teď, když překazil plán na vraždu prezidenta a sám leží těžce raněný na vysokém koberci v apartmá budapeštského hotelu Gellért. Věděl, že ho nikdo nenajde v čas! Věděl, že už nikdy neuvidí syna ani manželku. Ale udělal to pro ně - pro ně, pro svůj domov, pro republiku!